

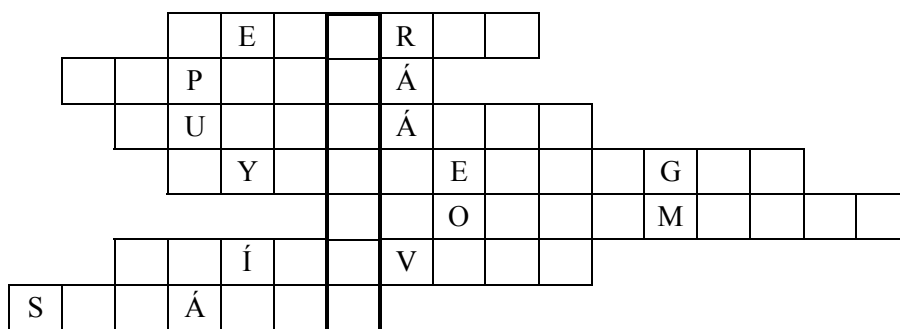
Okresné kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
44. ročník, školský rok 2015/2016
Písomný test pre kategóriu G – ZŠ (5. ročník)
 Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko:

Škola a trieda:

Počet bodov:

1. *Zakrúžkuj správnu odpoveď.
- a) Ktorú z nasledujúcich nerastných surovín poznajú a využívajú ľudia najdlhšie?
 uhlie meď železnú rudu ropu urán
- b) Ako sa nazýva najkvalitnejší druh uhlia?
 rašelina lignit čierne uhlie hnedé uhlie antracit
2. *Vlož do nasledujúcej doplnovačky pomenovanie rôznych druhov energie podľa pôvodu a odhaľ tajničku. Pomôžu ti predtlačené písmená.

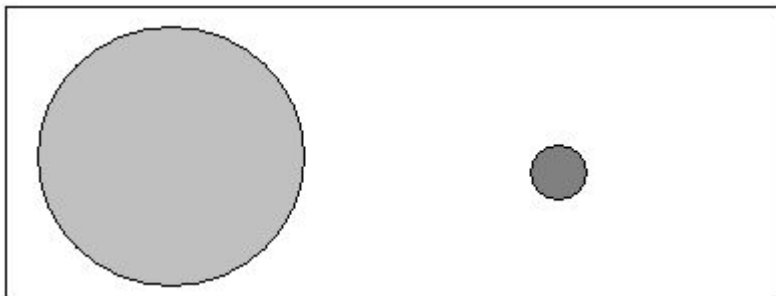

Tajnička: _ _ _ _ _

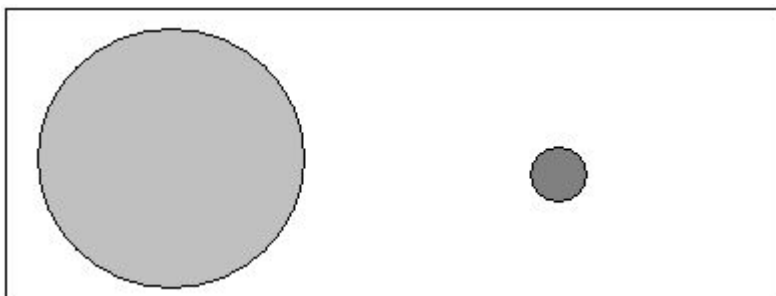
3. Slnko je zdrojom života. Čo všetko o ňom vieš? Označ symbolom ✓ tie tvrdenia o Slnku, ktoré sú pravdivé a symbolom × tie tvrdenia, ktoré pravdivé nie sú.

a)	Hmotnosť Slnka predstavuje asi polovicu hmotnosti celej Slnčnej sústavy.
b)	Svetlo zo Slnka letí na Zem viac ako 8 minút.
c)	Vďaka ultrafialovému žiareniu zo Slnka sa v koži človeka tvorí vitamín D, ktorý je dôležitý pre správne fungovanie imunity.
d)	Astronómovia označujú Slnko kruhom, v ktorom je bodka, čiže symbolom ☉.
e)	Slnko je z prevažnej časti tvorené plynom, ktorý voláme hélium.
f)	Slnko je zložené prevažne z plynov, preto u neho neprebíha rotácia okolo vlastnej osi.
g)	Teplota na povrchu Slnka presahuje 5 tisíc °C.
h)	Slnko je „zodpovedné“ za vznik polárnej žiary.
i)	Slnko má tvar takmer dokonalej gule, veľmi málo sploštenej v oblasti pólou.
j)	Vzdialenosť Slnka a Zeme je približne 150 miliónov km.

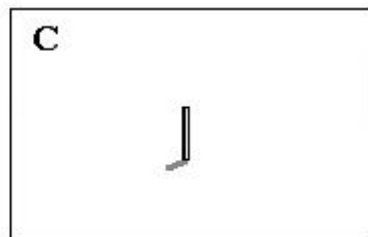
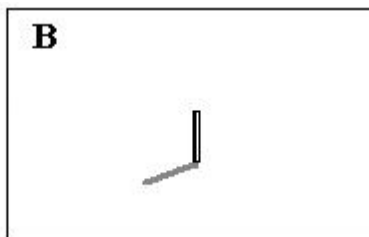
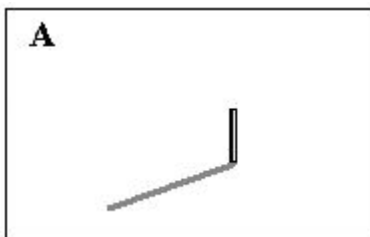
4. Z vyznačených možností zakrúžkuj tú správnu.
- Žatva pšenice sa v Austrálii končí väčšinou v mesiaci **august** / **február**.
 - Na obratníku Kozorožca dopadajú slnečné lúče na poludnie kolmo na zemský povrch dňa **22. decembra** / **20. júna** / **23. septembra** / **21. marca**.
 - Jedno otočenie Zeme okolo vlastnej osi trvá 23 hodín **52 minút** / **56 minút** / **59 minút** a 4 sekundy.
 - Tieň predmetov na poludnie smeruje v južnej Afrike vždy na **sever** / **juh** / **východ**.
 - Spln Mesiaca sme mohli pozorovať 2. júla. Ďalší spln nastane **28. júla** / **31. júla**.
5. Na nasledujúcom obrázku sú schematicky zakreslené Slnko a Zem. Dokresli do obrázka prázdny krúžok zobrazujúci polohu Mesiaca:
- počas jeho zatmenia;

- počas novu.

6. Na nasledujúcich obrázkoch je znázornená tyč zapichnutá kolmo do zeme. Sivou čiarou je znázornený jej tieň, ktorý vrhá v priebehu jedného letného dňa. Pod obrázky napíš správny čas.
- Vyber si z: 11:30 10:15 17:20

Čas:

Čas:

Čas:

Na ktorom obrázku je Slnko nad obzorom najnižšie? Na obrázku

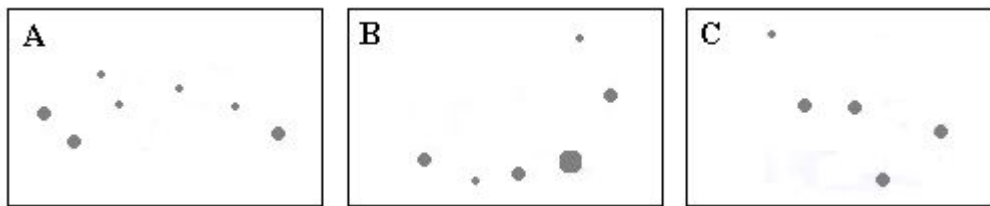
7. a) Doplň do nasledujúceho radu názvy planét v správnom poradí podľa ich vzdialenosti od Slnka.
- – Venuša – Zem – – – Saturn – – Neptún
- b) Ako by sa zmenilo poradie planét, keby okolo Slnka obiehali v poradí od najmenej po najväčšiu?
- – – Venuša – Zem – Neptún – Urán – –

8. Ľudia už oddávna dávali rôzne pomenovania výrazným zoskupeniam hviezd na nočnej oblohe. Na nasledujúcich obrázkoch sú zjednodušene zakreslené tri súhvezdia severnej hviezdnej oblohy.

a) Na ktorom obrázku sa nachádza hviezda Polárka (Severka)? Na obrázku Zakrúžkuj ju!

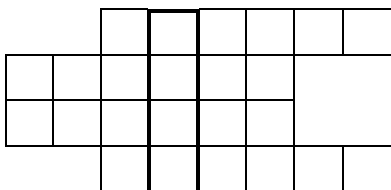
b) K obrázkom doplň názvy súhvezdí. Vyberaj z:

Severná koruna, Céfeus, Malý voz, Veľký voz, Lýra, Labuť, Kassiopeja

A - B - C -

9. Vylúšti krížovku a odhaľ tajničku.

Názov hmoty, ktorá tvorí Slnko.

Planéta s prstencami.

Najdlhšia rovnobežka.

Je po ňom pomenovaná známa kométa.

Tajnička: _ _ _ _ _

Ktoré nebeské teleso sa nazýva týmto pojmom?